

2. mjesec

"DOMOVINA, TO SE SRCEM IZGOVARA"

12.1.1996, Sarajevo

Prošlo je skoro mjesec dana, ne znam da li sam živ ili je moj već odavno zanimljivi um zarobljen u mom klonulom tijelu, ovo se ne zove život. Nemam ništa, imam samog sebe, ili sam to možda samo do nedavno imao, sada, ne vidim nikakav prolaz, nikakvu zaobilaznicu za budućnost, ali nadam se da će mi ona donijeti nešto potpuno drugačije, možda nešto što mogu nazvati životom. Ostalo mi je da volim, ne znam ni ja tačno šta, koga, kad sam sve i svakoga već izgubio? Jedino što mi je uvijek bilo na pameti je ovo za šta sam se sve vrijeme i borio, za šta sam krvi prolio, i svoje dao, ova zemlja, ova prokleta zemlja koju volim više nego sebe, svoju dostojanstvenost i lik. Da mi se nije moje rodoljublje smilovalo, umro bih, evo baš ovdje, gdje sam se kao dječak sa Ibrom (rahmet mu na dušu) igrao lopte. Ne bi mi bilo žao. Možda je i bolje da sam poginuo na ovim poljanama, da me je ovo Sarajevo vratilo Bogu, sad ne bih bio jadan, bijedan. Ali tu sam, od mene se očekuje da nastavim život, kao da mi više nema babe, kao da više nikada neću pomisliti na majku, koja me svaki dan iščekivala sa širokim osmijehom na licu? Tu sam, sa njihovim glasovima u glavi, glasovima onih kojih više nikada čuti neću.

23.7.1998, Sarajevo

Kome ovo zapisujem? Čak sam i zaboravio na svoje zapise od prije dvije godine... Moj život ne piše ljepše stranice, kao što ste očekivali. Još sam u Sarajevu. Ne bih iz njega otišao, pa makar me morali iz njega silom izvući. Pa, da li biste vi otišli iz grada u kojem ste se rodili, odrasli, i zamalo poginuli? Mislim da bi svačiji odgovor bio - da. Naravno, svakodnevno prisjećanje na prijašnje događaje nije ugodan osjećaj. Ali, ja želim, svaki dan, da se sjetim kroz šta je, ne samo Sarajevo, nego i cijela ova naša cijela država prošla. Zašto? Zbog tako neljudskog, neobazrivog razmišljanja ljudi. LJUDI. I mi smo ljudi, ja sam čovjek, koji je patio, i dan-danas pati, za svim što je moglo biti spriječeno. Bila je jaka. Bili smo jaki. Mi, ljudi Bosne, za nju smo se borili, da preživi i ona, da mi preživimo, ali na kraju, onaj ko je preživio, pokajao se, baš kao ja.

14.12.2023, Sarajevo

Sjetih se i ja, evo, poslije previše godina, da napišem nešto u ovaj zaborav. Dvadeset osam godina, tačno danas, prošlo je od rata. Ovdje, u ovom mom, vjerovatno, posljednjem zapisu, samo želim da vam otkrijem, ko god ovo sada čita, šta me je svih ovih godina držalo na životu. Bosna. Bosna i Hercegovina. Ova zemlja, ma, ne može se ni zemljom nazvati koliko je dom, moja utočište. Kada sam u ratu, nesretno izgubio i oca i majku, ova zemlja mi je postala oboje. Putovao sam, obišao sam je cijelu, samo da se svaki put sve više divim svemu što je uspjela da savlada, svim prijetnjama, svim destruktivnim pohodima kroz koje je prošla, i opet mi je pružila ljubav. Tada meni, sada mojoj djeci. Uvijek je bilo teško, uvijek će i biti, ali trebamo uvidjeti da, kuda god da mi odemo, naša vječna kuća bit će Bosna. Ona nas neće zamrziti ako odemo, a ako se opet vratimo, sve godine neprisustva, bit će zaboravljene.

Lejla Tinjak, Richmond Park College, Sarajevo

-PRVI RAZRED-